

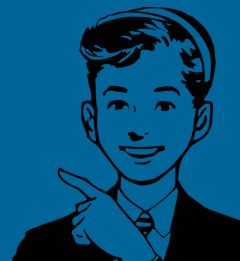

Výnimočné školy

Igor Bielich

Základné číslovky

Základné číslovky

Číslovky sú plnovýznamové ohybné slová, ktoré pomenúvajú množstvo alebo počet osôb, vecí, dejov a vlastností.

Základné číslovky sú hlavnou skupinou čísloviek, od ktorej sa tvoria všetky ostatné druhy čísloviek.

Základné číslovky vyjadrujú číselné množstvo osôb, zvierat, vecí, javov a podobne (osemnásť rokov, tri autá..) alebo pojem počtu (málo času, dve prekážky...)

druh čísloviek	otázka	príklady	
		určité	neurčité
základné	koľko? koľkí?	päťdesiat	veľa, dosť
skupinové	koľko?	dvoje	viacero
radové	koľký? (v poradí)	piaty	posledný
druhovú	koľkoraký?	trojaké	mnohoraké
násobné	koľko rás? koľkokrát? koľkonásobný?	štyri rasy šesťkrát dvojnásobný	niekoľko rás viackrát mnohonásobný

Skloňovanie základných čísloviek

číslovka jeden

číslovka jeden - jednotné číslo - singulár			
pád	mužský rod	ženský rod	stredný rod
Nominatív	jeden	jedna	jedno
Genitív	jedného	jednej	jedného
Datív	jednému	jednej	jednému
Akuzatív	jedného (živ.) jeden (neživ.)	jednu	jedno
Lokál	jednom	jednej	jednom
Inštrumentál	jedným	jednou	jedným

číslovka jeden - množné číslo - plurál		
pád	mužský rod (životný)	mužský rod (neživ.), ženský a stredný rod
Nominatív	jedni	jedny
Genitív	jedných	jedných
Datív	jedným	jedným
Akuzatív	jedných	jedny
Lokál	jedných	jedných
Inštrumentál	jednými	jednými

číslovka dva, tri a štyri

mä výhradne iba tvar množného čísla - plurálu						
pád	mužský rod			ženský a stredný rod		
N	dva (životné) dva (neživotné)	traja (životné) tri (neživotné)	štyria (životné) štyri (neživ)	dve	tri	štyri
G	dvoch	troch	štyroch	dvoch	troch	štyroch
D	dvom	trom	štyrom	dvom	trom	štyrom
A	dvoch (životné) dva (neživotné)	troch (životné) tri (neživotné)	štyroch (životné) štyri (neživ.)	dve	tri	štyri
L	dvoch	troch	štyroch	dvoch	troch	štyroch
I	dvoma, dvomi	troma, tromi	štyrmi	dvoma dvomi	troma tromi	štyrmi

Číslovka päť (skloňujú sa podľa tohto vzoru všetky číslovky od päť do deväťdesiatdeväť)

2

pád	mužský rod (neživ./živ.)	ženský a stredný rod
Nominatív	päť, piati	päť
Genitív	piatich	piatich
Datív	piatim	piatim
Akuzatív	päť, piatich	päť
Lokál	piatich	piatich
Inštrumentál	piatimi	piatimi

Zložené číslovky 21 - 99 sa neskloňujú:

- píšeme spolu desiatky a jednotky - napr. 75 sedemdesiatpäť
24 - dvadsaťštyri
- ak ich skloňujeme, tak ich v nepriamych pádoch (všetky okrem nominatívu) píšeme tak, že sa skloňujú desiatky a jednotky (okrem čísloviek so zložkou -jeden) a píšeme samostatne desiatky aj jednotky - napr.: 31 - tridsaťjeden, 42 - bez štyridsiatich dvoch, s 86 - s osemdesiatimi šiestimi, 55 - kvôli päťdesiatim piatim

Vyššie zložené číslovky (od 100 vyššie)

- nemusíme skloňovať - napr. 13226 - trinásťtisícdeväťdesiatšesť

- môžeme skloňovať - napr. 13226 - s trinásťtisícdvadsiatimi šiestimi (v tom prípade oddeľujeme jednotky) Ak sa vnútri slova skloňujú, tak jednotky píšeme vo všetkých pádoch okrem nominatívu samostatne.

Skloňovanie čísloviek:

sto - ak stojí samostatne, tak ju skloňujeme podľa vzoru mesto, ak sa viaže s podstatným menom, tak ju neskoľujeme, napr. sto rokov

tisíc - skloňujeme podľa vzoru stroj, ak stojí samostatne. Ak je súčasťou zloženej číslovky, tak sa neskoľuje - od štyritisíc hráčov

milión - skloňujeme podľa vzoru dub - k miliónu

miliarda - skloňujeme podľa vzoru žena - má dve miliardy

